

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 64. Quidam Antonii Arnaldi liber de simultaneo SS. Petri & Pauli Primatu Romæ damnatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67359)

Sæc. XVII.
A. C. 1645.

§. LXIV.

Quidam Antonii Arnaldi liber de simultaneo SS. Petri & Pauli Primatu Romæ damnatus.

*Argentre
Collecti Jud.
t. 3. p. 248.
Jäger. Hist.
Eccl. l. 5.
cap. 3.*

Novum in Romana Ecclesia contentionis argumentum hoc anno supeditabat Antonius Arnaldus Doctor Sorbonicus, qui Parisiensibus literis excusos vulgabat duos libros, quorum primum de *Excellentia Romanæ Ecclesiæ auctoritate SS. Petri & Pauli stabilita*, alterum de *auctoritate SS. Petri & Pauli, quæ in Papa utriusque Apostoli Successore residet*, inscripsit, & in utroque libello æqualem supremi Capitis auctoritatem tam Divo Petro, quam Paulo vindicare nisus est. Adversus hanc opinionem mox insurrexere quamplurimi, atque inter eos præcipue Rodericus ab Arriaga Pragensis Cancellarius, Isaccus Habertus, Petrus a S. Joseph, Augustinus de Bellis, Petrus de Marca, Theophilus Raynaudus S. J. Antonius Vatier, pluresque alii: nec tamen Arnaldo deerant insulsæ suæ doctrinæ vindices; non enim adeo absona reperitur sententia, quæ, si nova est, suos non inveniat Patronos; ita non pauci calamum adversus Arnaldi adversarios acuebant, præprimis questi, quod Arnaldo

naldo aliam mentem affingant, perinde Sæc. XVII.
 acsi is Primatum Cathedræ Divi Petri A. C. 1645.
 in utrumque dividat, ejusque unita-
 tem destruat, cum tamen nonnisi uni-
 cum Primatum, unam solam dignita-
 tem Pontificiam, unamque solam Ca-
 thedræ in duobus subjectis & Capiti-
 bus, nonnisi unum constituentibus ag-
 noverit. Ut vero suæ interpretationi
 veritatis speciem adderent, vehemen-
 ter in P. Billium Jesuitam inveheban-
 tur, eumque schismaticum appellita-
 bant, eoquod in sermone quodam de
 SS. Petri & Pauli auctoritate art. 2.
 pag. 9. docuisset, „quod sæpe Ecclesia
 „plures habuerit Papas, atque eadem
 „hodieum plures ejusdem potestatis
 „& Primatus divisim, utpote unum
 „in Oriente, alterum in Occidente ha-
 „bere queat. „ Postquam vero Arnal-
 dini libri ad summi Pontificis tribu-
 nal fuerant delati, re diu ac mature
 discussa Innocentius X. hoc anno die
 vigesima quinta Januarii edita Bulla
 novum hunc errorem damnavit, ejus-
 que jussu sacra Generalis Romanæ &
 Universalis Inquisitionis Congregatio
 utrumque Arnaldi libellum eadem die
 biennio post proscriptis libris accensuit
 edito hoc decreto: *Sanctissimus relata
 unanimi Theologorum ad hoc specialiter de-
 putatorum censura, Et auditis votis Emi-
 nentissi-*

Sæc. XVII. A. C. 1645. *Reverendissimorum & Reverendissimorum DD. Cardinalium Generalium Inquisitorum, propositionem hanc (S. Petrus & Paulus sunt duo Ecclesiæ Principes, qui unicum efficiunt: vel sunt duo Ecclesiæ Catholicæ Coriphæi ac supremi Duces summa inter se unitate conjuncti; vel sunt geminus universalis Ecclesiæ vertex, qui in unum divinissime coaluerunt: vel sunt duo Ecclesiæ summi Pastores ac Præsides, qui unicum caput constituunt) ita explicatam; ut ponat omnimodam æqualitatem inter S. Petrum & S. Paulum, sine subordinatione & subjectione S. Pauli ad S. Petrum in potestate suprema de Regimine universalis Ecclesiæ, hæreticam censuit & declaravit.*

Adversus hoc Romanæ Inquisitionis decretum prodiit libellus, qui jussu Ludovici XIV. Franciæ Regis eodem anno die sexta Maij per carnificem Parisiis igne combustus est: Rodericus quoque Arriaga Pragensis Cancellarius novam hanc hæresin egregie confutabat, demonstrans, „quod Arnaldistæ „sub obtentu reverentiæ in D. Paulum „duo visibilia Ecclesiæ Capita constituunt, ut eo facilius unius visibilis „Capitis auctoritatem evertant, sicuti „hæretici ideo liberum arbitrium negant, ut liberius in omnes spurcitas „sine reprehensione se volutare valeant,

„&

„& Christi Vicarium negant, ut facilius Sæc. XVII.
 „in oves Christi Pastore destitutas graf- A. C. 1645.
 „fari possint. His prælibatis Arriaga
 Arnaldistarum argumenta refellens,
 ostendit, quod hi nonnisi ex infirmo
 fundamento D. Paulo (a) Primatum
 attribuunt, cum illum ex ejusmodi ra-
 tionibus æque D. Joanni, ceterisque
 Apostolis attributum fuisse, adstrui pos-
 set: „Primatum, inquit Arriaga, con-
 „cessum tu dicis Paulo, ego dicam
 „Joanni uti dilectissimo, tertium Barnabæ
 „simul cum Paulo a Spiritu sancto in
 „opus Evangelii segregato, quis ex
 „nobis melius discurret? Duo nobis
 „suggerunt S. paginæ pro Primatu Pe-
 „tri aperta Testimonia; alterum Matth.
 „16. Joannis ultimo alterum: hæc ta-
 „men etiam post innumeras & gravif-
 „simas Sanctorum Patrum in eum sen-
 „sum explicationes, post omnium fere
 „Conciliorum tam Generalium quam
 „particularium approbationes, post
 „constantissimam totius Ecclesiæ tradi-
 „tionem, adhuc hæreticis nostri tempo-
 „ris obscura videntur, nec fateri volunt,
 „Petrum cæterorum Apostolorum fuis-
 „se caput; & tamen Adversarii nullo
 „Testimonio fulti, omni PP. explica-
 „tione destituti contra totam tam Ca-
 „tho-

Θ 3

(a) Ad Gal. 2. v. 9. & II. 2. Cor. 2. Joann.
 21. I. Cor. 9. 17. 2. Cor. 12.

Sæc. XVII. „tholicorum, quam etiam hæreticorum
A. C. 1645. „traditionem persuadere audent, ean-
 „dem Paulo traditam in reliquos Apo-
 „stolos jurisdictionem, illi dictum, su-
 „per hanc Petram ædificabo Ecclesiam
 „meam; illi post interrogationem tri-
 „nam traditum a Christo gregem,
 „pascite oves meas.,,

Quoniam vero Arnaldistæ sua ar-
 gumenta ex reprehensione Pauli, va-
 riis ejusdem Apostoli textibus epistolæ
 ad Galatas & Corinthios, necnon ex
 Pontificum, Patrumque æqualitatem
 indicantium testimoniis petebant, hinc
 Arriaga primo ex ista reprehensione
 Arnaldistis, quod D. Paulum omnino
 Petro *superiorem* statuerent, objecit:
 I. „quod inferior sicut in superiorem
 „non exercet jurisdictionem, ita neque
 „par in parem; si autem reprehensio-
 „nis nomine non Jurisdictio, sed ad-
 „monitio aliqua severitate & acrimonia
 „permixta, qua par in parem uti pos-
 „sit, intelligatur, eadem certe ratione
 „fateri necessum esset, eam quoque in su-
 „periore cadere posse: An non enim
 „Reges & ipsos Imperatores Consilarii
 „reprehendere solent passim? an non
 „Concionatores passim in Cathedralibus
 „tiam Episcoporum minus bene facta
 „reprehendunt? An non Christi Præ-
 „cursor Herodem, cui ut Magistratui
 „suo

„suo subjectus erat, arguit propter He- Sæc. XVII.
 „rodiadem? An non Jeremias, Eze- A. C. 1645.
 „chiel, Esaias, cæterique Prophetæ
 „Principum Regumque suorum errata
 „asperrimis etiam verbis passim casti-
 „garunt? *Secundo*, ostendit nihil ha-
 „beri v. 9. de Primatu Pauli; Filium
 „enim in divinis non esse majorem Pa-
 „tre, quia honoratiorem illo locum ob-
 „tineat, Pater sinistram, dextram Filius:
 „quocunque ergo loco Petrus nomine-
 „tur, Principem esse Ordinis Aposto-
 „lici; fortassis autem ideo, dum de
 „adventu suo Hierosolymam egit,
 „Paulus primum locum tribuit Ja-
 „cobo, quia proprius fuit Urbis illius
 „Episcopus; esse præterea auctores ait,
 „qui per Cepham ibi non intelligunt Pe-
 „trum, PP. quamplures, Chryso-
 „stomus, Hieronymus, Augustinus in
 „hac ipsa Epistola primum locum tri-
 „bunt Petro; denique etsi semel ponat-
 „ur hic secundo loco Petrus, constan-
 „ter tamen ab Evangelistis, & in aliis
 „Apostolorum Scriptis, cum numeran-
 „tur Apostoli, omnium primus Petrus
 „nominatur: Et quamvis tres illi Apo-
 „stoli dicantur columnæ, neque men-
 „tio fiat illius Primatus Petri, tamen
 „nihil juvat Adversarios, qui rece-
 „dunt ab Hæreticis aliis, neque si tres
 „recenseantur, æqualitas innuitur; an,
 „quia

Sæc. XVII. „quia brutum & homo animalia dicantur,
 A. C. 1645. „tur, continuo sint paria? an omnes
 „columnæ æquales? quid de Jeremia
 „dicendum. qui columna ferrea appel-
 „latur cap. i. *Tertio*, dextrarum jun-
 „cturam nullam æqualitatem indicare,
 „demonstrat Arriaga, tum quia ita Pe-
 „trus nequidem Jacobo & Joanne fuis-
 „set Superior; tum quia saltem admis-
 „sionem ad Evangelii prædicationem
 „designet illius, qui antea hostis fuerit
 „Ecclesiæ; tum quia dextra possit pro-
 „prie accipi, & porrectio illius exponi
 „de signo sinceræ & amabilis salutatio-
 „nis. Tandem ad postremum locum
 „respondet: Modestiam Pauli non per-
 „misisse, ut, si etiam concessa fuisset
 „Oecumenica potestas, illius fuisset
 „præco aut buccinator: Si unicum
 „constituerit cum Petro caput, cur nunc
 „media tribuatur Petro, altera media
 „Paulo Ecclesia? Pauli primatum ut-
 „pote in gentes sic statui longe nobilio-
 „rem & ampliorem, cui se & similes
 „ex Atheismo subicere velit? Mentio-
 „nem quoque fieri Barnabæ, an ita-
 „que Barnabas dicendus sit tertium ca-
 „put Ecclesiæ? an Paulus & Joannes
 „æquiparandi Petro in Jurisdictione
 „Ecclesiastica? „

Secundo examinat Arriaga loca ex
 Epistolis ad Corinthios, & ad primum
 dicit:

dicit:

„Conci-

„storis

„ex ju-

„infirm-

„miffo

„ris &

„non f-

„eoder-

„cere p-

„omni-

„& Ju-

„terra-

„risdic-

„Epist-

„tuiffe

„fiarur-

„ter p-

„num

„popu-

„gum-

„terje-

„cap.

„Præl-

„quia

„diste-

„se p-

„doce-

„tro f-

„se;

„juxt-

„stoli-

dicit: „Illum sollicitudinem Pauli fuisse **Sæc. XVII.**
 „Concionatoris & Doctoris, non Pa- **A. C. 1645.**
 „storis, fuisse ex Zelo & Charitate, non
 „ex iustitia, quod verba docent: Quis
 „infirmatur, & ego non infirmor? Ad-
 „misso etiam sollicitudinem illum Pasto-
 „ris & iustitiæ fuisse, non tamen illum
 „non fuisse Petro subordinatam, cum
 „eodem tenore Jacobus & Joannes di-
 „cere potuerint, se premi sollicitudine
 „omnium Ecclesiarum, Jacobum sane
 „& Judæis, omnibus per universum
 „terrarum orbem dispersis tanquam ju-
 „risdictionem in illos habentem suas
 „Epistolas misisse, & dicere proin po-
 „tuisse, se sollicitudine omnium Eccle-
 „siarum premi, *secundo* ostendit: pari-
 „ter posse accipi locum ex 1. Cor. 9. &
 „num non posset colligi, Esaiam fuisse
 „populi similiter Pontificem? si hoc ar-
 „gumentum subsistat, quia eadem in-
 „terjectione, qua Paulus, exclamaverat
 „cap. 6. *Væ mihi, quia tacui:* An soli
 „Prælati teneantur evangelizare, imo
 „quia ipsi in gubernatione subditorum
 „distenti maxime soleant esse, minus
 „se prædicationi tradere posse. *Tertio,*
 „docet Paulum, 2. Cor. 12. non se Pe-
 „tro soli, sed aliis Apostolis æquiparaf-
 „se; non itaque egisse de primatu, qui
 „juxta ipsos adversarios non aliis Apo-
 „stolis, sed soli Petro commissus fue-
 „rit:

Sæc. XVII. „rit: agere ergo Apostolum meliorem
A. C. 1645. „Logicum Adversario: dum in termi-
 „nis formalibus, & in ratione Apostoli
 „se dicit, jure merito non fuisse ullo
 „minorem. „

§. LXV.

*Facultatis Theologicæ Parisiensis cen-
 sura in Præfationem ad librum
 IV. Patris Cauffini
 Jesuitæ.*

*Argentre
 l. c. p. 57.*

Edidit P. Nicolaus Cauffinus Jesuita
 tomum sextum libri sui, cui titu-
 lus: *Aula Sancta*, die autem secunda
 Octobris Ludovicus Messierus Doctor
 Sorbonicus in publicis comitiis retulit,
 quod huic tomo præfixa esset præfa-
 tio, in qua *multa falsa, & contra ipsius
 Universitatis honorem & decus contine-*
rentur: quoniam vero huic operi Blon-
 dellus & Hallierus Doctores Sorbonici
 subscripti legerentur, hinc publicis comi-
 titiis, an huic etiam præfationi sub-
 scripissent, interrogati, ambo publicum
 desuper testimonium produxere, hu-
 jus tenoris: „Nos infra scripti in sacra
 „Theologicæ facultate Parisiensi Docto-
 „res testamur omnibus, quorum inter-
 „est, aut interesse poterit, legisse qui-
 „dem & approbasse librum, qui inscri-
 „bitur Tomus VI. *Aulæ Sanctæ* Autore
 „Cauf-